

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/63/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200413
Dátum vydania rozhodnutia: 13.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015200413.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobkyne: J.. W. T., bytom K. č. X, F., zastúpenej JUDr. Jurajom Kusom, advokátom, so sídlom Námestie osloboditeľov 10, Michalovce, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: 1010604/1/115144/2015 zo 17. marca 2015, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/16/2015-70 z 18. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/16/2015-70 z 18. marca 2016 potvrdzuje.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v sume 156,24 eura k rukám právneho zástupcu žalobkyne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom č. k. 3S/16/2015-70 z 18. marca 2016 Krajský súd v Prešove vyhovel žalobnému návrhu a podľa § 250j ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného číslo: 1010604/1/115144/2015 zo 17. marca 2015 v spojení s rozhodnutím Colného úradu Michalovce číslo: 1095331/1/9906/2015 z 12. januára 2015 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 735,13 eura spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku v sume 70 eur a v trovách právneho zastúpenia v sume 665,13 eura.

Preskúmaným rozhodnutím číslo: 1010604/1/115144/2015 zo 17. marca 2015 žalovaný potvrdil rozhodnutie Colného úradu Michalovce č. 1095331/1/9906/2015 zo dňa 12. januára 2015, ktorým riaditeľ Colného úradu Michalovce podľa § 183 ods. 1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon č. 200/1998 Z. z.“) prepustil žalobkyňu zo služobného pomeru, a to z dôvodu, že žalobkyňa dňa 11. októbra 2014 v čase o 22:42 hod. pri výkone štátnej služby na hraničnom priechode T. Q. pri výkone colnej kontroly motorového vozidla zn. Y. G., EČV: J. XXXCK, ktoré viedol p. H. Y. a spolujazdkyňou vo vozidle bola p. Z. O., a ktoré vstupovalo na územie Slovenskej republiky z Ukrajiny, sa nezamerala na batožinový priestor a interiér vozidla a kontrolu nevykonala v takom rozsahu, aby sa dostatočne, vzhľadom na časové hľadisko výkonu colnej kontroly (interiér a batožinový priestor vozidla skontrolovaný za 32 sekúnd), ako aj na umiestnenie nezákonne dovážaného tovaru (tovar nebol umiestnený v špeciálne vybudovanom úkryte vo vozidle, dokonca časť z neho nebola vôbec ukrytá), presvedčila o tom, že v jednotlivých častiach uvedeného vozidla sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, a ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole. Nezákonne dovezený tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, a ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole, bol zistený až realizovaným výkonom colného dohľadu predmetného vozidla po jeho zastavení v čase o 22:55 hod. v colnom priestore príslušníkmi Kriminálneho úradu finančnej správy.

V rámci colného dohľadu bolo príslušníkmi Kriminálneho úradu finančnej správy vizuálne zistené, že v úložnom priestore pod rádiom vyššie uvedeného vozidla sa nachádza voľne uložených 40 ks cigariet Marlboro touch, ktoré neboli prihlásené k colnej kontrole, 200 ks cigariet zn. Golden gate červené, ktoré tiež neboli prihlásené k colnej kontrole a boli umiestnené v čiernej igelitovej taške v priestore druhého radu sedadiel za sedadlom spolujazdca zakliesnené medzi týmto sedadlom a stenou vozidla, spotrebiteľské balenie liehu Vodka Finlandia o objeme 1 liter nachádzajúca sa medzi sedadlami druhej rady zabalená v čiernej igelitovej taške a Vodka Smirnoff o objeme 3 litre nachádzajúca sa taktiež v čiernej igelitovej taške pod predným sedlom vodiča, pričom neboli prihlásené k colnej kontrole, v batožinovom priestore predmetného vozidla bol zistený plechový kanister s pohonnými hmotami o objeme 20 litrov, ktorý odvolateľka skontrolovala výlučne vizuálne pohľadom do batožinového priestoru bez toho, aby vykonala jeho ďalšiu colnú kontrolu a presvedčila sa tak, či sa v ňom skutočne nachádza deklarovaných 10 litrov paliva a do colného režimu voľný obeh s úplným oslobodeným od dovozných platieb tak prepustila mimo deklarovaných 10 litrov paliva aj ďalších 10 litrov paliva nachádzajúcich sa v tomto kanistri a tiež palivo v množstve 13,5 litrov nachádzajúce sa v 3 kanistroch o objeme 4 litre a v plastovej fľaši o objeme 1,5 litra, ktoré boli umiestnené za prednými sedadlami predmetného vozidla a ktoré pán Y. pri colnej kontrole deklaroval ako minerálny olej.

Správne orgány pri svojom rozhodovaní vychádzali zo záveru, že žalobkyňa konala v rozpore s § 9 ods. 3 písm. a) a q) zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s čl. 4 bodu 13 a 14 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva v znení neskorších predpisov, v rozpore s čl. 41 a čl. 107 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 1186/2009 o oslobodení od dovozného cla v znení neskorších predpisov, § 48a ods. 6 písm. a) a ods. 12 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 106/2004 Z.z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov, v rozpore s § 10a ods. 2 zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov, ako aj v rozpore s čl. IV ods. 4 rozkazu vedúceho Pobočky colného úradu T. Q. 2/2013. Týmto konaním zvlášť hrubým spôsobom porušila služobnú prisahu, ako aj služobnú povinnosť uvedenú v § 44 ods. 3 písm. a), b), g) a h) zákona č. 200/1998 Z. z. a jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, ktoré je podľa žalovaného potrebné posudzovať vzhľadom na charakter a závažnosť konania žalobkyne, v meradle širšieho rozsahu zodpovednosti colníkov a ich spoločenského postavenia a úloh, ktoré v spoločnosti plnia, prísnejšie. Bolo by v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, ktoré spočívajú v zabezpečení dôsledného dodržiavania služobnej disciplíny všetkými colníkmi a v upevňovaní dôvery vo finančnú správu, aby v služobnom pomere zotrvala colníčka, ktorá konala vyššie uvedeným spôsobom a ktorej konanie je z hľadiska výkonu štátnej služby, ako aj mimo neho, absolútne neprijateľné, keďže výkon štátnej služby na úseku výkonu colnej kontroly vykonávanej na hraničnom priechode T. Q. je zameraný predovšetkým na skutočnosť, aby tovar dovážaný z územia tretieho štátu prestúpil štátnu hranicu v súlade s právnymi predpismi a teda aj na odhaľovanie nezákonného dovozu tovaru podliehajúceho colnému dohľadu, resp. na prepúšťanie tovaru do colného režimu voľný obeh s úplným oslobodením od dovozných platieb len v zákonných limitoch.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa porušila colné predpisy, rozhodujúcou právnou otázkou však bolo posúdenie, či boli kumulatívne naplnené obidva znaky ustanovenia § 183 ods. 1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z., podľa ktorého minister alebo príslušný nadriadený prepustí colníka zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Zdôraznil, že zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu (vrátane jeho odôvodnenia) je podmienená jeho zrozumiteľnosťou, keď z textu odôvodnenia rozhodnutia možno zistiť, na základe akej úvahy dospel správny orgán ku konkrétnemu právnemu záveru. Presvedčivosť a zrozumiteľnosť rozhodnutia je o to dôležitejšia v prípadoch, keď dochádza k pomerne vážnym zásahom do subjektívnych práv účastníka konania, pričom zákon neupravuje výklad základných pojmov.

Podľa názoru krajského súdu žalovaný nedostatočne odôvodnil, z akých dôvodov považoval konanie žalobkyne za tak závažné, že tým porušila služobnú prísahu alebo služobné povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, a prečo jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Celú situáciu bolo potrebné posudzovať komplexne, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu a analogicky, s poukazom na § 52 ods. 2 zákona, prihliadať na povahu protiprávneho konania, okolnosti za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a doterajší postoj colníka k plneniu služobných povinností. Pri náležitom posúdení a odôvodnení týchto kritérií by bolo možné posúdiť zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov. Len samotná citácia porušenia povinností žalobkyne a výpočet toho, čo jej „ušlo z pod colného dohľadu“, bez jasného a zrozumiteľného vysvetlenia naplnenia znakov uvedených v ustanovení § 183 ods. 1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z. nemožno považovať za postačujúce.

Z rozhodnutia nemožno zistiť a posúdiť, prečo nebolo možné konanie žalobkyne posúdiť ako disciplinárne previnenie, resp. len ako porušenie služobnej prísahy a služobných povinností. V rozhodnutiach obidvoch správnych orgánov chýba presvedčivé vysvetlenie, na základe akej správnej úvahy dospeli k záveru, že ide o porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom. Nebolo ani presvedčivo vysvetlené, prečo by ponechanie žalobkyne v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu. Ak žalovaný na str. 6, 1 odsek, posledná veta argumentuje, že ... „platná legislatíva neumožňuje uložiť za porušenie služobnej prísahy a služobných povinností takej intenzity (zvlášť hrubo) niektoré z disciplinárnych opatrení“ nie je toto tvrdenie žiadnym spôsobom zargumentované.

Podľa krajského súdu sa správne orgány vôbec nevysporiadali s tým, že väčšia časť tovaru (cigarety) bola rafinovane ukrytá v konštrukčných dutinách vozidla. Krajský súd tiež poukázal na následky, resp. spôsobenú škodu, keď bola vodičovi uložená pokuta vo výške 94,64 Eur a bol mu vymieraný colný dlh vo výške 15,72 Eur, teda stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť z konania žalobkyne bol minimálny, s čím sa žalovaný nevysporiadal.

V prípade, že zákon výslovne neupravuje dĺžku colnej kontroly, ani nestanovuje, že každý únik tovaru cez PCÚ T. Q. je zvlášť hrubým porušením služobnej prísahy a služobných povinností, pri reálnej nevykonateľnosti Rozkazu vedúceho PCÚ T. Q. vykonať v každom vozidle úplnú vnútornú colnú kontrolu, resp. demontovať jednotlivé časti vozidla, sú rozhodnutia pre nedostatok zrozumiteľnej a logickej argumentácie nepreskúmateľné.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne žiadal, aby najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa žalovaného krajský súd prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdil. Krajský súd sa nezaoberal argumentáciou správnych orgánov v zrušených rozhodnutiach, kedy právna povaha služobného pomeru colníka, ktorý je súčasťou verejnej moci a zúčastňuje sa na jej výkone, vyžaduje disciplinovanosť a spoľahlivosť colníka. V administratívnom konaní bolo preukázané, že žalobkyňa ako colníčka spáchala skutok, ktorým porušila služobnú prísahu a služobné povinnosti, pričom skutok je určito opísaný vo výroku rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru, pričom z

opisu skutku priamo vyplýva intenzita hrubého porušenia služobnej prisahy a služobných povinností žalobkyňou. Z obsahu rozhodnutí správnych orgánov jednoznačne vyplýva, že skutok spáchaný žalobkyňou napĺňa znaky takej intenzity a bol spáchaný takým spôsobom, že ponechanie žalobkyne v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitým záujmov štátnej služby. Skutočnosť, že žalobkyňa vykonávala colnú kontrolu nedbalo, je popísaná v rozhodnutí o prepustení zo služobného pomeru a podporená dôkazmi - kamerovým záznamom.

Poukázal na to, že rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru je na príslušnom nadriadenom a na dané rozhodnutie sa vzťahuje správna úvaha. Dôvod, pre ktorý by ponechanie žalobkyne v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, je formulovaný v rozhodnutiach oboch správnych orgánov. V rozhodnutí o prepustení zo služobného pomeru sa jasne uvádza, že konanie žalobkyne je potrebné posudzovať cez jej príslušnosť k ozbrojenému zboru a keďže colníci plnia úlohy štátu na úseku dodržiavania právnych predpisov zameraných k ochrane hospodárskych záujmov Slovenskej republiky a v prípade ich porušenia protiprávne konanie sami postihujú, je prirodzené očakávanie, že colníci budú príkladne rešpektovať právne predpisy v rámci výkonu štátnej služby i mimo nej. S poukazom na uvedené podľa názoru žalovaného Krajský súd v Prešove vyvodil nezodpovedajúci záver o nepreskúmateľnosti rozhodnutí správnych orgánov.

Žalovaný tiež považoval za nesprávny názor krajského súdu, že zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov by bolo možné posúdiť pri náležitom vyhodnotení a odôvodnení kritérií obsiahnutých v § 52 ods. 2 zákona č. 200/1998 Z. z. Žalovaný uviedol, že zákon č. 200/1998 Z. z. nevymedzuje, z akých hľadísk má správny orgán vychádzať pri posudzovaní porušenia služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, a to na rozdiel od rozhodovania o uložení disciplinárneho opatrenia, kedy § 52 ods. 2 zákona č. 200/1998 Z. z. ustanovuje obligatornosť prihliadania na hľadiská v ňom vymenované. Rovnako namietal záver krajského súdu, podľa ktorého sa správne orgány nevysporiadali so skutočnosťou, že väčšia časť tovaru (cigarety) bola ukrytá v konštrukčných dutinách vozidla. Skutočnosť, že časť tovaru (800 ks cigariet) bola ukrytá v konštrukčných dutinách vozidla, nie je podľa žalovaného sporná. Z výrokovej časti rozhodnutia o prepustení žalobkyne zo služobného pomeru je zrejmé, aké konanie žalobkyne založilo zákonný dôvod na jej prepustenie zo služobného pomeru. Správne orgány konanie žalobkyne spočívajúce vo výkone colnej kontroly, pri ktorom nedošlo k odhaleniu 800 ks cigariet ukrytých v konštrukčných dutinách vozidla, nehodnotili ako napĺňajúce znaky § 183 ods. 1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z.

V danom prípade nie je právne relevantné, či vznikla škoda vo výške uloženej pokuty a vo výške vymeraného colného dlhu, pretože vznik škody nebol žalobkyňi kladený za vinu a vyčíslenie uloženej pokuty, či vymeranie colného dlhu nie je ani obsahom výrokovej časti rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru. Správne orgány tiež vo svojich rozhodnutiach vysvetlili dôvod, pre ktorý tvrdenie žalobkyne, že nebola doposiaľ disciplinárne stíhaná a pracuje vo finančnej správe 3 roky, je v danej veci bez právneho významu a nie je spôsobilé ovplyvniť správnosť rozhodnutia o merite veci. Týmto dôvodom je princíp dobrej verejnej správy, kde sa potreba dôsledného plnenia služobných povinností prezumuje.

Žalovaný ďalej namietal, že krajský súd nedodrжал postup v zmysle ustanovení § 118 ods. 2 a § 120 ods. 4 OSP, o čom svedčí zápisnica zo súdneho pojednávania zo dňa 18.03.2016. Krajský súd v Prešove nemohol dostatočne zistiť skutkový stav veci, keďže nevykonával dokazovanie oboznámením sa s kamerovým záznamom z výkonu štátnej služby žalobkyne, z ktorého by zistil, že konkrétny nedbalý výkon colnej kontroly žalobkyňou je v súlade s dôvodmi rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Michalovce o jej prepustenie zo služobného pomeru. Ak by žalovaný mal možnosť zistiť, že ním označené skutkové tvrdenia podporené vykonaným dokazovaním zostali pre súd nezrozumiteľné, tak by pristúpil k navrhnutiu vykonania dôkazov na podporu svojich tvrdení napr. aj oboznámením sa s kamerovým záznamom na súdnom pojednávaní dňa 18.03.2016. Okrem toho napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove zrušil neexistujúce rozhodnutie, keďže zrušil rozhodnutie Colného úradu Michalovce, teda subjektu, ktorý nie je oprávnený na rozhodnutie o prepustení colníka zo služobného pomeru. Predmetné rozhodnutie je v zmysle § 183 ods. 1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z. oprávnený

uskutočniť minister resp. príslušný nadriadený, ktorým je podľa čl. 4 písm. ak) rozkazu Ministra financií Slovenskej republiky č. 1/2011 v znení dodatkov riaditeľ colného úradu a v tomto konkrétnom prípade riaditeľ Colného úradu Michalovce.

III.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. K odvolacím dôvodom uviedol, že z napadnutého rozhodnutia žalovaného nemožno zistiť a posúdiť, prečo nebolo možné konanie žalobkyne posúdiť ako disciplinárne previnenie, resp. len ako porušenie služobnej prísahy a služobných povinností. V rozhodnutiach obidvoch správnych orgánov chýba presvedčivé vysvetlenie, na základe akej správnej úvahy dospeli k záveru, že ide o porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom. Nebolo ani presvedčivo vysvetlené, prečo by ponechanie žalobkyne v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu.

Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Sžf/222/2007, kde bolo predmetom porušenia predpisov 20 litrov pohonných hmôt, za ktoré colný úrad uložil pokutu vo výške 500 000 Sk. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí vyslovil názor, že uložená sankcia zjavne nezodpovedá povahe a závažnosti správneho deliktu a je podľa názoru súdu v rozpore s článkom 1 ods. 1 a článkom 50 ods. 6 Ústavy SR.

IV.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), pričom deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 250j ods. 2 OSP veta prvá na začiatku, „Súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru...“

Podľa § 3 zák. č. 200/1988 Zb. o štátnej službe colníkov v príslušnom znení, v orgáne štátnej správy v oblasti colníctva v mene štátu koná a rozhoduje vo veciach služobného pomeru podľa tohto zákona

minister financií Slovenskej republiky (ďalej len "minister"), ak tento zákon neustanovuje inak, a v rozsahu ním ustanovenom ďalšie orgány (ďalej len "nadriadený").

Podľa § 221 zák. č. 200/1988 Zb. o štátnej službe colníkov, konanie v prvom stupni vo veciach služobného pomeru uskutočňuje a rozhoduje v ňom minister a v prípadoch uvedených v tomto zákone nadriadený (ďalej len "oprávnený orgán").

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V.

Predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Michalovce o prepustení žalobkyne zo služobného pomeru podľa § 183 ods. 1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z. z dôvodu, že na hraničnom priechode T. Q. pri výkone colnej kontroly motorového vozidla, ktoré vstupovalo na územie Slovenskej republiky z Ukrajiny, sa žalobkyňa nezamerala na batožinový priestor a interiér vozidla a kontrolu nevykonala v takom rozsahu, aby sa dostatočne presvedčila o tom, že v jednotlivých častiach uvedeného vozidla sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, a ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole.

Úlohou Najvyššieho súdu SR bolo na základe včas podaného odvolania žalovaného preskúmať, či prvostupňový súd vecne správne rozhodol, keď žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného číslo: 1010604/1/115144/2015 zo 17. marca 2015 v spojení s rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Michalovce číslo: 1095331/1/9906/2015 z 12. januára 2015 podľa § 250j ods. 2 písm. d) OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne.

Konanie o prepustenie colníka zo služobného pomeru pre porušenie služobnej povinnosti a služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom podľa § 183 ods.1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z. je svojou povahou sankčným disciplinárnym konaním a samotné prepustenie zo služobného pomeru možno v materiálnom zmysle považovať za najprísnejší trest v zmysle uvedeného zákona.

Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného nie je dostatočne odôvodnené, a to najmä s ohľadom na chýbajúcu argumentáciu, že žalobkyňa svojim konaním porušila služobnú prísahu alebo služobné povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. S týmto záverom krajského súdu a dôvodom zrušenia rozhodnutí správnych orgánov sa najvyšší súd stotožňuje.

Vzhľadom na to, že prepustenie colníka zo služobného pomeru podľa § 183 ods.1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z. je potrebné považovať za najprísnejší disciplinárny sankčný postih, zdôvodnenie prepustenia žalobkyne zo služobného pomeru, konkrétne zdôvodnenie, prečo je potrebné jej konanie kvalifikovať ako porušenie služobnej povinnosti a služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom a prečo by jej ponechanie v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu, nie je zo strany žalovaného primerané a svojou kvalitou nezodpovedá intenzite postihu žalobkyne. V oboch rozhodnutiach správnych orgánov sú síce obsiahnuté skutkové zistenia, priebeh konania, porušenia právnych predpisov žalobkyňou, avšak samotné logické a zákonné vysvetlenie, prečo uvádzané konanie je takej intenzity, že

naplnilo znaky uvedené v ustanovení § 183 ods.1 písm. e) zákona č. 200/1998 Z. z., v rozhodnutiach chýba.

Spôsob argumentácie žalovaného (poukazovaním na povahu služobného pomeru colníka, ktorý sa zúčastňuje na výkone verejnej moci, a poukazovaním na zložení služobnú prísahu) môže vzbudzovať dojem, akoby každé zistené porušenie služobnej povinnosti a služobnej prísahy, bolo potrebné automaticky kvalifikovať ako zvlášť hrubé porušenie majúce za následok prepustenie colníka zo služobného pomeru. Pokiaľ zákon č. 200/1998 Z. z. za zavinené porušenie povinností colníka ustanovuje aj iný postih (a to miernejší) ako je prepustenie colníka zo štátnej služby, musí odôvodnenie rozhodnutia o prepustení obsahovať zrozumiteľné a presvedčivé argumenty, prečo v danom prípade nastúpil dôvod k siahnutiu po najprísnejšej možnej sankcii a uloženie miernejšieho opatrenia by nebolo primerané okolnostiam a nesplnilo by účel.

Najvyšší súd súhlasí s tvrdením žalovaného, že právna norma neumožňuje uložiť za porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom iný, miernejší postih ako je prepustenie zo služobného pomeru, dôležité ale je, aby záver o tom, že postihované konania predstavuje zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobných povinností, bolo náležitým spôsobom odôvodnené.

Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym záverom krajského súdu, že v prejednávanej veci bolo potrebné rozhodnutie o prepustení žalobkyne vyhodnotiť aj s poukazom na kritéria obsiahnuté v § 52 ods. 2 zákona č. 200/1998 Z. z. (povaha protiprávneho konania, okolnosti za ktorých bolo spáchané, jeho následky, miera zavinenia a doterajší postoj colníka k plneniu služobných povinností). Pokiaľ zákon č. 200/1998 Z. z. konkrétne neurčuje, z akých hľadísk má správny orgán vychádzať pri rozhodovaní o prepustení colníka zo služobného pomeru z dôvodu porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, vzhľadom na závažnosť a prísnosť takéhoto postihu je tým skôr na mieste analogicky aplikovať kritéria stanovené pre rozhodovanie o uložení disciplinárneho opatrenia.

Len na doplnenie najvyšší súd uvádza, že za dôvodnú považuje odvolaciu námietku proti výhrade krajského súdu, že správne orgány sa nevysporiadali so skutočnosťou, že väčšia časť tovaru (800 ks cigariet) bola ukrytá v konštrukčných dutinách vozidla. Z opisu skutku vo výroku rozhodnutia o prepustení žalobkyne zo služobného pomeru neodhalenie 800 ks cigariet ukrytých v konštrukčných dutinách vozidla nebolo uvedené ako pochybenie žalobkyne, ktoré by malo byť dôvodom jej prepustenia zo služobného pomeru podľa § 183 ods. 1 písm. e) zákona č 200/1998 Z. z.

Najvyšší sú nepovažuje za dôvodnú námietku žalovaného, že krajský súd zrušil neexistujúce rozhodnutie, keďže zrušil rozhodnutie Colného úradu Michalovce, a nie rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Michalovce. Rozhodnutie prvostupňového orgánu je dostatočne identifikované číslom a dátumom jeho vydania. Riaditeľ colného úradu je jeho štatutárnym orgánom a ako taký je zo zákona oprávnený rozhodovať vo veciach služobného pomeru colníkov. Identifikácia subjektu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal použitá krajským súdom (úradný názov správneho orgánu, v mene ktorého jeho štatutár rozhodoval), je v súlade s procesnou normou upravujúcou postupy rozhodovania v správnom súdnictve, nakoľko osoba príslušného nadriadeného riaditeľa colného úradu rozhodujúceho o prepustení colníka zo služobného pomeru nie je samostatným orgánom štátnej správy. Vzhľadom na prieskumný charakter konania podľa druhej hlavy piatej časti OSP bola vyhodnotená ako nedôvodná vznesená odvolacia námietka nerešpektovania procesnej úpravy § 118 ods. 2 OSP a § 120 ods. 4 OSP.

VI.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP a s § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že žalobkyni, ktorá mala vo veci úspech, priznal náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, v zmysle ich vyčíslenia predloženého právnym zástupcom. Priznaná náhrada trov odvolacieho konania pozostáva z náhrady

odmeny za jeden úkon právnej služby (podanie vyjadrenia k odvolaniu žalovaného) v sume 123,50 eura podľa § 11 ods. 4 vety prvej v spojení s § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), plus režijný paušál v sume 8,04 eura podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Keďže právny zástupca žalobkyne je platiteľom dane z pridanej hodnoty, podľa § 18 ods. 3 vyhlášky sa priznaná odmena a náhrady zvyšujú o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, teda o sumu 24,70 eur uplatnenú právnym zástupcom žalobkyne. Priznaná náhrada trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavuje sumu 156,24 eura, ktorú je žalovaný povinná zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalobkyne do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.